

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **H. T. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1643/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2018, č. j. MV-107297-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 7. 2021, č. j. 15 A 241/2018 - 72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 10. 7. 2018, č. j. OAM-1230-15/ZR-2018, zrušilo platnost povolení k trvalému pobytu žalobce podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a podle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovilo žalobci lhůtu k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, případně do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 10. 2018, č. j. MV-107297-4/SO-2018, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání zamítla a uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.

[3]Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 27. 7. 2021, č. j. 15 A 241/2018 - 72, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl.

[4]V odůvodnění rozsudku krajský soud nejprve zopakoval principy soudního řízení správního a doplňování správní žaloby. V posuzovaném případě mohl žalobce doplnit žalobu do pondělí dne 19. 11. 2018, přičemž posouzením později uplatněných žalobních bodů krajským soudem by došlo k porušení principu koncentrace řízení. Z uvedených důvodů tak krajský soud nepřihlédl k žalobním bodům uplatněným při jednání soudu dne 27. 7. 2021, podle nichž měla žalovaná vyhodnotit rovněž možnou aktuální hrozbu pro veřejný pořádek, a to bez případných odkazů na výši trestní sazby či generální prevenci. Odkaz žalobce na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/2020, krajský soud odmítl jako nepřipadný, jelikož předmětem posuzování bylo v uvedené věci odlišné zákonné ustanovení, a to § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, nikoli § 77 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

[5]Krajský soud dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, podle něhož je § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců v rozporu s čl. 9 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (dále jen „směrnice“), z důvodu čehož je správní orgán v řízení o zrušení platnosti cizinecova povolení k trvalému pobytu povinen zabývat se také tím, zda cizinec ohrožuje veřejný pořádek vzhledem k závažnosti protiprávních jednání, kterých se dopustil. V posuzovaném případě se žalobce opakovaně dopouštěl trestné činnosti, což správní orgán prvního stupně vedlo k závěru o závažném narušení veřejného pořádku. Ten pak v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že není ve veřejném zájmu, aby na území České republiky pobýval cizinec s uděleným povolením k trvalému pobytu, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za drogovou trestnou činnost, přičemž v této souvislosti zvažil rovněž její nebezpečnost, celkovou délku uloženého nepodmíněného trestu a způsob narušení veřejného pořádku žalobcem. Dospěl přitom k závěru, že v posuzovaném případě převážil veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku nad zájmem žalobce. Zdůraznil dále důležitost ochrany společnosti a především mladistvých, na něž má užívání návykových látek ničující dopad, a to ve spojitosti s působením obrovských škod. Správní orgán prvního stupně rovněž odkázal na výroční zprávu Národní protidrogové centrály a judikaturu Soudního dvora Evropské unie, podle nichž je zrušení povolení k trvalému pobytu v takovém případě ve veřejném zájmu. S uvedenými závěry se krajský soud ztotožnil, přičemž konstatoval, že uvedené hodnocení splňuje požadavky na dostatečnou individualizaci případu.

[6]K námitce žalobce, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné, krajský soud nejprve zrekapituloval stěžejní pasáže jejího odůvodnění, přičemž dospěl k závěru, že v případě zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu cizince podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nemají správní orgány zákonem stanovenou povinnost posuzovat dopady svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaná přesto tuto skutečnost vyhodnotila, přičemž konstatovala, že napadené rozhodnutí není v rozporu

pokračování

s čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 8 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“). Pokud se žalovaná současně nezabývala námitkami obsaženými v doplnění odvolání žalobce ze dne 18. 10. 2018, bylo tomu proto, že své rozhodnutí vydala dříve, než předmětné doplnění odvolání obdržel správní orgán prvního stupně do své datové schránky. Žalobce totiž dne 23. 7. 2018 podal prostřednictvím svého zástupce blanketní odvolání, které ani k výzvě správního orgánu prvního stupně ve lhůtě k tomu určené nedoplnil. Žalovaná následně dne 17. 10. 2018 vyhotovila žalobou napadené rozhodnutí, které následujícího dne zaslala v 14:54:58 hodin žalobci do datové schránky, přičemž doručeno bylo 19. 10. 2018 v 8:56:46 hodin. Doplnění odvolání však žalobce do datové schránky správního orgánu prvního stupně dodal až dne 18. 10. 2018 v 15:03:09 hodin. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí tak žalovaná neměla předmětné doplnění odvolání k dispozici. Rozhodnutí žalované nelze z těchto důvodů považovat za nepřezkoumatelné.

[7]Krajský soud dále konstatoval, že z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu byla zrušena toliko podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, nikoli podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení. Na uvedeném nemůže ničeho změnit ani nesprávný závěr správního orgánu prvního stupně formulovaný v jeho rozhodnutí, že byly naplněny rovněž zákonné podmínky pro zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[8]Ve vztahu k námitce žalobce, že se měla žalovaná zabývat dopady jejího rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, krajský soud nejprve poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, a ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29. Podle zmíněné judikatury tak ve většině případů rozhodnutím o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Pokud však ve správním řízení namítl nepřiměřenost takového zásahu s ohledem na jeho konkrétní rodinnou a osobní situaci, je povinností správního orgánu se touto skutečností řádně zabývat. Uvedená námitka pak musí být podle relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž dostatečně konkrétní. V posuzovaném případě však žalobce do vydání žalobou napadeného rozhodnutí neuvedl nic ke svému soukromému a rodinnému životu, přičemž obdobnou argumentaci použil poprvé až v žalobě. Nebylo tak povinností žalované zabývat se přiměřeností dopadů jejího rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.

[9]Nad rámec výše uvedeného krajský soud konstatoval, že správní orgány přesto dospěly k závěru o přiměřenosti dopadů jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, přičemž dostatečně vysvětlily důvody svého rozhodnutí. Krajský soud dále podotkl, že manželství žalobce s paní B. T. K. bylo rozvedeno již dne X. Z obsahu správního spisu dále nevyplývalo, že by žalobce měl nezletilého syna B. Ch. V. narozeného dne X, přičemž uvedenou skutečnost neprokázal ani v řízení o žalobě. Tvrzené rodinné vazby žalobce tak působily značně nevěrohodně a nic tak nenasvědčovalo závěru o nepřiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí ve vztahu k jeho rodinnému životu.

II. Obsah kasační stížnosti

[10] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž označil důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[11] V kasační stížnosti stěžovatel nejprve namítl, že správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav věci a jejich rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, přičemž uvedené vady aproboval následně krajský soud. Zdůraznil, že předmětné správní řízení bylo zahájeno z úřední povinnosti, správní orgány tak byly v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu povinny zjišťovat jak okolnosti svědčící ve prospěch, tak neprospěch cizince. Na základě uvedeného tak ani nepřihlédly ke specifickým okolnostem posuzovaného případu.

[12] Podle další kasační námítky stěžovatel v rámci řízení sdělil, že obývá společnou domácnost se svou bývalou manželkou a dvěma nezletilými syny. Bylo tak úkolem správních orgánů opatřit si závazné stanovisko orgánu sociálně právní ochrany dětí či provést výslech matky nezletilých dětí z důvodu jejich závislosti na obou rodičích. O své děti stěžovatel řádně pečoval, vytvořily si tak k němu silné pouto a závislost, z důvodu čehož jsou rozhodnutí správních orgánů nepřiměřená. Dlouhodobé odloučení stěžovatele od jeho rodiny by zároveň mělo závažné dopady na mentální a emocionální integritu nezletilých dětí. Uvedené vady předmětných rozhodnutí však následně aproboval také krajský soud, aniž by se zmíněnými relevantními skutečnostmi osobního a rodinného života stěžovatele řádně zabýval.

[13] Podle stěžovatele dále správní orgány pochybily, pokud neposoudily ohrožení veřejného pořádku s ohledem na závažnost jeho protiprávního jednání v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, a konstatoval, že krajský soud v rozporu se závěry formulovanými v uvedeném judikátu dovodil aktuálnost ohrožení veřejného pořádku pouze na základě odkazu na trestní rozsudky, jimiž byl stěžovatel odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Aproboval tak postup správních orgánů, které se spokojily s čistě formálním výčtem odsouzení stěžovatele za spáchané trestné činy, přičemž v této souvislosti dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 As 51/2009 - 68. Uvedené potvrdil rovněž Ústavní soud v nález ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/2020. Ani samotná skutečnost, že byl stěžovatel v minulosti odsouzen za spáchaný trestný čin, automaticky nenaplnuje pojem závažného porušení veřejného pořádku, nýbrž je nutno posoudit veškeré relevantní okolnosti. V posuzovaném případě však nebylo prokázáno, že představuje skutečné, dostatečně závažné a aktuální ohrožení veřejného pořádku. Správní orgány totiž vůbec nezjišťovaly okolnosti, které jej vedly ke spáchání trestných činů, míru jeho zapojení do trestné činnosti, rozsah škody ani chování stěžovatele ve výkonu trestu odnětí svobody. Skutečnosti zmíněné krajským soudem se pak vztahují primárně k minulosti nebo nejsou pro otázku trvání ohrožení veřejného pořádku vůbec relevantní.

pokračování

[14] Správní orgány pak dostatečně neposoudily ani otázku, zdali jejich rozhodnutí nemohla mít nepřiměřené dopady do soukromého a rodinného života stěžovatele podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Přiměřenost rozhodnutí je však nutno posuzovat v každém případě, kde rozhodnutí ve věci pobytového oprávnění cizince může mít vliv na jeho soukromý a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy, což ostatně plyne ze zásady její přímé aplikovatelnosti potvrzené v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel zdůraznil, že má na území České republiky vytvořeno komplexní rodinné zázemí, přičemž popsal jeho rodinné soužití i povahu pouta s nezletilými dětmi, které zde strávily celý život a plně se integrovaly do české společnosti. V této souvislosti stěžovatel dále odkázal na čl. 3 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, korespondující ustanovení Listiny a čl. 5 odst. 5 Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003, o právu na sloučení rodiny, a uvedl, že mladší syn je plně závislý na stěžovateli. Povinnosti zohlednit řádně nejlepší zájem dítěte se pak věnoval rovněž Nejvyšší správní soud ve své judikatuře, závazkům v ní formulovaným však správní orgány ani krajský soud nedostály. V odůvodnění jejich rozhodnutí totiž absentují závěry ohledně nejlepšího zájmu nezletilých dětí stěžovatele ve vztahu k jeho reálnému kontaktu s rodinou a konkrétní potřebě dětí setrvat s oběma rodiči. Nepřiznal-li uvedenému hledisku krajský soud v posuzovaném případě rozhodující význam, zatížil svůj rozsudek zásadní vadou. Nucené vycestování stěžovatele by tak ve vztahu k předestřené sociální, ekonomické a rodinné situaci a dále aktuální pandemii mohlo vést ke zpřetrhání jeho fungujících rodinných vazeb. S ohledem na nízký věk nezletilých dětí pak nelze žádat jejich vycestování z České republiky, pokud zde zároveň pobývají na základě vlastních pobytových oprávnění.

[15] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů zrušil.

[16] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti dále vyplynulo, že rozsudek krajského soudu napadá rovněž z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[18] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písm. b) téhož ustanovení kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené *vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení*

se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle písm. d) stejného ustanovení kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[19] Ze správních spisů v posuzovaném případě vyplynulo, že stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 9. 2017, sp. zn. 50 T 9/2017, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 3. 2018, č. j. 15 To 5/2018 - 6112, odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 9 let pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 a odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel byl dále opakovaně odsouzen pro další trestnou činnost trestními příkazy Okresního soudu v Děčíně a Okresního soudu v České Lípě.

[20] Podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.*

[21] Stěžovatel namítl, že bylo povinností správních orgánů postupovat v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu a zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící v jeho prospěch i neprospěch. V posuzovaném případě však správní orgány jejich zákonem stanovenou povinnost nesplnily, v důsledku čehož ani nezvážily všechny relevantní skutkové okolnosti.

[22] Nejvyšší správní soud se s uvedenou námitkou stěžovatele neztotožnil. Již v rozsudku ze dne 29. 11. 2012 č. j. 9 As 142/2012 - 21, totiž konstatoval, že i v řízeních zahajovaných z moci úřední (v předmětné věci se konkrétně jednalo o řízení o správním vyhoštění) „nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele.“ Citované závěry lze přitom bez výhrad vztáhnout i na řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Stěžovateli nic nebránilo ve správním řízení, a to například již v reakci na výzvu k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí ze dne 18. 6. 2018, nabídnout správním orgánům konkrétní tvrzení ohledně jeho soukromých a rodinných poměrů. Stěžovatel tak však neučinil ani v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přičemž doplnění odvolání zaslal správnímu orgánu prvního stupně až poté, co žalovaná odeslala žalobou napadené rozhodnutí do datové schránky zástupce stěžovatele. Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel měl na řádné doplnění odvolání více než dostatečnou dobu 47 dní.

[23] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že správní orgány v posuzovaném případě neposoudily případné ohrožení veřejného pořádku s ohledem na závažnost jeho protiprávního jednání v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice, přičemž

pokračování

tak neučinil ani následně krajský soud. V rozporu se závěry formulovanými Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 23. 3. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, tak dovedly aktuálnost ohrožení veřejného pořádku pouze na základě odkazu na trestní rozsudky, jimiž byl stěžovatel odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

[24] V této souvislosti Nejvyšší správní nejprve uvádí, že krajský soud sice v bodě 12 odůvodnění rozsudku konstatoval, že odpovídajícím žalobním bodem uplatněným při jednání soudu dne 27. 7. 2018 se z důvodu jeho opožděnosti nemohl zabývat. Následně však konstatoval, že si je vědom závěrů Nejvyššího správního soudu formulovaných v rozsudku ve věci sp. zn. 2 Azs 144/2020, který byl vydán až v průběhu řízení u krajského soudu, a to po uplynutí lhůty k doplnění žaloby. Proto se na základě relevantních závěrů formulovaných v uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu zabýval rovněž otázkou, zdali byly správní orgány povinny posoudit případné ohrožení veřejného pořádku stěžovatelem s ohledem na závažnost jeho protiprávního jednání v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice. Závěry krajského soudu pak označil stěžovatel v kasační stížnosti za nesprávné, jelikož se týkaly pouze minulosti či nesouvisejících skutečností.

[25] Podle odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu platí, že „§ 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců je v rozporu s čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES, přičemž jsou dány podmínky k přímému účinku uvedeného ustanovení směrnice. Přímý účinek se přitom projeví tak, že správní orgán je povinen v řízení o zrušení platnosti cizincova povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců zabývat se vedle naplnění vnitrostátním právem stanovených kritérií kumulativně také posouzením toho, zda cizinec ohrožuje vzhledem k závažnosti protiprávních jednání, kterých se dopustil, veřejný pořádek (čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES). Přistoupí-li správní orgán ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, musí být z odůvodnění jeho rozhodnutí zřetelné, jakými úvahami se při hodnocení závažnosti protiprávních jednání cizince řídil a z jakého důvodu uzavřel, že cizinec ohrožuje veřejný pořádek. V žádném případě tedy nepostačí pouhý odkaz správního orgánu na pravomocný odsuzující rozsudek soudu České republiky, kterým byl cizinci za spáchání úmyslného trestného činu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v délce přesahující 3 roky.“ Se stěžovatelem lze tedy souhlasit, že v posuzovaném případě byly správní orgány povinny posoudit skutečnost, zda stěžovatel ohrožoval vzhledem k závažnosti protiprávních jednání, kterých se dopustil, veřejný pořádek podle čl. 9 odst. 3 směrnice.

[26] V posuzovaném případě správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že ve veřejném zájmu rozhodně není, aby na území ČR pobýval cizinec s uděleným povolením k trvalému pobytu, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému dlouholetému trestu odnětí svobody za zvlášť závažnou drogovou trestnou činnost. Povolení k trvalému pobytu je vyjma českého občanství nejvyšším pobytovým statutem, a pokud cizinec porušuje zákony České republiky, není ve veřejném zájmu, aby tento pobytový status se všemi výhodami z něho plynoucími cizinci zůstával. Dále s odkazem na nebezpečnost předmětné trestné činnosti i celkovou délku trestu odnětí svobody dovedl, že byl dán převažující veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku a zároveň veřejného zdraví nad zájmem stěžovatele. Zdůraznil, že přísný postup vůči

drogovým deliktům, ať již mají jakoukoliv podobu, je vysoce žádoucí už proto, že neustále se zvyšující rozsah užívání návykových látek způsobuje obrovské škody a má zničující dopad na společnost a v jejím rámci především na mladistvé. Průvodní trestná činnost spojená s užíváním návykových látek kromě toho dosahuje rozměrů, které vedou k závažnému ohrožení veřejného pořádku. Zrušení povolení k trvalému pobytu pro cizince pravomocně odsouzeného za drogovou kriminalitu je podle správního orgánu prvního stupně vysoce žádoucí již s ohledem na ochranu společnosti a především mladistvých, kteří jsou tímto nebezpečím ohroženi ve zvýšené míře vzhledem ke své nezralosti. Dále dodal, že cizinci trvale žijící na území České republiky, kteří obchodují či se podílejí na vývoji drog, hrubým způsobem poškozují jméno země v zahraničí, kdy Česká republika je v současné době kvůli obchodování s drogami vnímána negativně v rámci Evropské unie, přičemž počet cizinců odsouzených v souvislosti s obchodem s drogami se stále zvyšuje. Drogová trestná činnost je nadto netolerovatelná a jako taková je nejzávažnější. Správní orgán prvního stupně odkázal i na výroční zprávu Národní protidrogové centrály a doplnil, že povinností České republiky je proti této devastující trestné činnosti bojovat všemi zákonem předpokládanými metodami. Na základě výše uvedeného proto uzavřel, že převažuje veřejný zájem, zájem většinové společnosti a celé České republiky nad zájmem stěžovatele. Tyto závěry následně zopakoval rovněž krajský soud v odůvodnění svého rozsudku.

[27] Obdobné závěry správního orgánu přitom podle výše zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu v dostačující míře naplňují požadavek individualizace případu a samy o sobě představují ekvivalent posuzování, zda cizinec s ohledem na závažnost svého protiprávního jednání ohrožuje veřejný pořádek ve smyslu čl. 9 odst. 3 směrnice. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že správní orgán prvního stupně sice v posuzovaném případě nevycházel z přímého účinku čl. 9 odst. 3 směrnice, nicméně dostal jeho smyslu a účelu, jestliže se zabýval naplněním podmínek (svým záběrem univerzálnějšího) ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Ačkoli uvedené závěry výslovně nezopakovala rovněž žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, je v posuzovaném případě zřejmé, že vzhledem k absenci odůvodnění odvolání stěžovatele posoudila zákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pouze obecně, přičemž se proti výše uvedeným závěrům nijak nevymezila.

[28] V řízení před správními orgány tak byly posouzeny všechny relevantní okolnosti případu s ohledem na čl. 9 odst. 3 směrnice a s v něm učiněným závěrem o závažném ohrožení veřejného pořádku stěžovatelem se ztotožnil rovněž krajský soud. Za správný ho pokládá i Nejvyšší správní soud, který považuje za dostatečné také úvahy k němu vedoucí, neboť zhodnocení okolností spáchání trestné činnosti stěžovatelem již nebylo třeba provádět s ohledem na jeho odsouzení k dlouholetému trestu odnětí svobody za závažnou trestnou činnost. Odkaz stěžovatele na nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/2020, je nepřipadný, jelikož se věnuje zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, a to ve vztahu k ustanovením směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, nikoli podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.

pokračování

[29] Stěžovatel dále namítl, že bylo povinností správních orgánů v souladu s požadavkem formulovaným v čl. 8 Úmluvy zkoumat přiměřenost dopadů jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Poukázal přitom na skutečnost, že domácnost sdílel s bývalou manželkou a dvěma nezletilými syny, přičemž popsal pevnost jejich rodinných vazeb, závislost zejména mladšího syna na stěžovateli a hrozbu zpretrhání těchto vazeb v případě jeho odcestování. Vyloučil rovněž možnost vycestování celé rodiny z důvodu integrace dětí v České republice.

[30] Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku ze dne 23. 3. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, konstatoval, že „zákon o pobytu cizinců neukládá správnímu orgánu zabývat se ex officio v odůvodnění rozhodnutí dle § 77 odst. 1 tohoto zákona [včetně písm. h) tohoto ustanovení] přiměřeností rozhodnutí v souvislosti s dopadem do soukromého a rodinného života cizince. Na druhou stranu tím správní orgán není zbaven povinnosti zabývat se při rozhodování otázkou, zda jeho rozhodnutí nebude představovat porušení mezinárodního závazku České republiky vyplývajícího z čl. 8 Úmluvy. Jelikož však lze důvodně předpokládat, že v naprosté většině případů správní orgán z vlastní iniciativy neshledá nepřiměřenou kolizi zrušení cizincova povolení k trvalému pobytu s jeho právem na soukromý a rodinný život, neboť v typových případech dle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců tzv. „obecný test proporcionality“ provedl již v legislativním procesu přijímání dotčených ustanovení sám zákonodárce, není třeba po správním orgánu požadovat, aby ve svých rozhodnutích vždy explicitně uváděl, že dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince neshledal pohledem čl. 8 Úmluvy nepřiměřeným. Z toho nicméně judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila výjimku v případě, kdy cizinec vznese konkrétní námitku týkající se nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Takovou námitku musí správní orgán při rozhodování dle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přezkoumatelným způsobem vypořádat.“ V posuzovaném případě tak nebylo povinností správních orgánů zabývat se přiměřeností dopadů jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Jak již Nejvyšší správní soud současně uvedl výše, stěžovatel nevyužil možnosti poukázat na relevantní okolnosti jeho soukromého a rodinného života ani v odvolání. Ve správním řízení tak ničeho konkrétního ve vztahu k nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života nenamítl. I přesto se však správní orgány i krajský soud touto problematikou zabývaly a s jejich závěrem, že s ohledem na zmíněnou povahu závažné trestné činnosti spáchané stěžovatelem a další zjištěné skutečnosti nepředstavuje žalobou napadené rozhodnutí nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života, se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

[31] Nejvyšší správní soud závěrem konstatuje, že námitka stěžovatele, že správní orgány neposoudily ani nejlepší zájem dítěte v souladu s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, přičemž tak neučinil ani krajský soud, je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, jelikož ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak mohl učinit.

[32] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že žije-li stěžovatel na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti závažným právem chráněným zájmům tohoto státu, jehož se dopustí, může mít

s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí právo stěžovatele na jeho území pobývat. Stěžovatel tak mohl a měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice kromě sebe i své rodinné příslušníky, a o to více se měl zavrženíhodného jednání vyvarovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30).

[33] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že řízení před správními orgány nebylo zatíženo žádnou vadou, která by mohla ovlivnit zákonnost jejich rozhodnutí, tato rozhodnutí stejně jako napadený rozsudek jsou přezkoumatelná a krajský soud posoudil příslušné právní otázky správně. Důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. tak nebyly naplněny.

[34] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku, neboť neprodleně po předložení spisu a po nezbytném poučení účastníků řízení o kasační stížnosti meritorně rozhodl. Za této situace by rozhodování o odkladném účinku bylo nadbytečné a neúčelné.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť v něm stěžovatel neměl úspěch a žalované nevznikly žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu